

РЕЦЕНЗІЯ

**кандидата юридичних наук, доцента кафедри публічного права
Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
Меленко Оксани Володимирівни
на дисертацію Гончара Олега Олександровича «Процедура добору суддів
Конституційного Суду», подану на здобуття ступеня доктора філософії
в галузі знань 08 «Право» за спеціальність 081 «Право»**

1. Ступінь актуальності обраної теми.

Актуальність теми дослідження обґрунтовується низкою визначальних факторів, які зумовлюють її важливість у сучасних наукових та практичних реаліях. Насамперед, актуальність визначається динамікою сучасних євроінтеграційних процесів, у межах яких принцип верховенства права виступає ключовим критерієм оцінки готовності держави до набуття повноправного членства в Європейському Союзі. У цьому контексті особливої наукової ваги набуває дослідження проблематики конкурсного добору суддів Конституційного Суду України як базового елементу забезпечення його інституційної незалежності, легітимності та ефективності.

Тематика роботи є надзвичайно актуальною, оскільки безпосередньо пов'язана з необхідністю формування якісного, професійного та доброчесного складу Конституційного Суду України. Саме процедура добору суддів є визначальним чинником, який впливає на спроможність цього органу здійснювати конституційний контроль відповідно до принципів верховенства права, незалежності та неупередженості. Особливе значення і беззаперечна вага в цьому процесі приділяється інституціоналізації процедур перевірки доброчесності та професійної компетентності кандидатів, зокрема із залученням Дорадчої групи експертів, що відповідає міжнародним стандартам та кращим європейським практикам.

Враховуючи правову природу конституційної демократії та принципу розподілу влад, ефективний метод добору суддів КСУ має не лише забезпечувати легітимність через суб'єктів призначення, а й максимізувати їхню подальшу політичну незалежність, що також визначає значущість обраної теми наукового дослідження.

З огляду на зазначене та положення, викладені дисертантом у рукописі дисертації, **актуальність теми є обґрунтованою та не викликає сумнівів.**

2. Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків рекомендацій, сформульованих у дисертації, їх новизна.

Рукопис є ґрунтовним аналізом добору суддів, який охоплює три ключові елементи: суб'єкти призначення, вимоги до кандидатів у судді КСУ та процедуру їх добору крізь призму еволюційного розвитку такої процедури, засад її здійснення та унікального набору принципів, враховуючи зарубіжний досвід призначення суддів конституційної юрисдикції.

Дисертантом обрано низку методологічних підходів, з-поміж яких, історичний, порівняльно-правовий, структурно-логічний, функціональний, діалектичний, формальний та ін. Загальні логічні прийоми (індукції, моделювання, спостереження, аналіз, синтез, експеримент) використано для уточнення змісту окремих понять, а також формулювання ключових у дисертації дефініцій.

Високий рівень обґрунтованості наукових результатів зумовлений тим, що в роботі з позицій методологічного плюралізму обґрунтовано концепцію добору суддів Конституційного Суду України з урахуванням сучасного європейського досвіду.

Дисертаційне дослідження має чітку логіко-структурну побудову, що сприяє легкому сприйняттю академічного тексту. Серед позитивних аспектів варто також виокремити чіткість викладення матеріалу та ясність авторських формулювань. Використання філософських, загальнонаукових та спеціально-юридичних методів дослідження забезпечили достовірність результатів дослідження. При цьому обґрунтованість отриманих здобувачем наукових результатів також базується на логічній та достатньо переконливій аргументації висловлених положень і висновків.

Дисертаційна робота демонструє системний підхід до аналізу Конституційного Суду України як органу конституційної юрисдикції, який забезпечує верховенство Конституції України; етапів формування конституційної юстиції України; дослідження розвитку конституційного законодавства; процедури регулювання добору суддів КСУ згідно вітчизняного законодавства, враховуючи рекомендації Венеційської комісії; порядку добору суддів КСУ через аналіз дев'яти етапів такого процесу; принципів, добору суддів, що впливають із конституційно-правових засад, галузевого законодавства та усталених положень сучасної правничої доктрини; дискреційних повноважень Дорадчої групи експертів при оцінюванні моральних якостей і рівня компетентності у сфері права кандидатів на посаду судді КСУ, які враховують професійний досвід, правосвідомість, внутрішні переконання членів такої групи; кваліфікаційних (освіти, стажу, рівня компетентності у сфері права) та морально-етичних вимог, поведінки в соціальних мережах кандидата в судді КСУ; ролі громадського контролю в процесі добору суддів до КСУ.

Рецензований текст поєднує концептуальну новизну, логічну послідовність і нормативну конкретику. Дисертаційне дослідження демонструє високу академічну якість та перспективи до подальшого розвитку обраної наукової теми. Результати проведеного наукового аналізу мають вагоме значення для практичних розробок та імплементацій у сфері конституціоналізму.

Робота складається з анотації (українською та англійською мовами), вступу, трьох розділів, що містять десять підрозділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Загальний обсяг дисертації становить 237

сторінок, список використаних джерел налічує 295 найменувань і розміщений на 32 сторінках.

Структура роботи дозволяє послідовно розглянути всі проблеми, визначені автором.

У вступі обґрунтовано актуальність обраної теми дисертації; висвітлено зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, грантами; визначено мету, завдання, об'єкт, предмет і методи дослідження; означено науково-теоретичне підґрунтя дисертації, нормативну основу дисертації та емпіричну базу дослідження; сформульовано наукову новизну та практичне значення отриманих результатів, розкрито шляхи та форми їх впровадження; визначено апробацію результатів дослідження, структуру та обсяг дисертації.

У першому розділі рукопису «Наукознавчий вимір процедури добору суддів Конституційного Суду України» здійснено аналіз ступеню наукової розробки проблематики, пов'язаної з процедурою добору суддів Конституційного Суду; висвітлено зміст правової природи та досліджено еволюцію конституційно-правового регулювання добору суддів Конституційного Суду України; охарактеризовано методологію дослідження процедури добору суддів Конституційного Суду України.

У другому розділі рукопису «Теоретичні аспекти процедури добору суддів Конституційних Судів» розкрито порядок, умови та принципи добору суддів Конституційного Суду України; проаналізовано дискреційні повноваження Дорадчої групи експертів при оцінюванні моральних якостей і рівня компетентності у сфері права кандидатів на посаду судді Конституційного Суду України; проведено аналіз зарубіжного досвіду добору суддів конституційної юрисдикції та визначено сучасні виклики та перспективи для України.

У третьому розділі рукопису «Практичні питання здійснення добору та призначення суддів Конституційного Суду України в контексті конституційно-правових вимог до кандидатів» розкрито зміст і значення кваліфікаційних вимог до кандидата в судді Конституційного Суду України; охарактеризовано морально-етичні критерії, яким має відповідати кандидат на посаду судді Конституційного Суду України; обґрунтовано значення громадського контролю як інструменту забезпечення добору професійних та доброчесних суддів Конституційного Суду України; визначено вплив інтернет-технологій на добір та призначення суддів Конституційного Суду України.

Оцінюючи найважливіші здобутки дисертаційного дослідження, варто вказати, що наукова новизна отриманих результатів визначається тим, що дисертація є першим монографічним дослідженням, в якому здійснено комплексний аналіз процедури добору суддів Конституційного Суду України.

Найбільш вагомими з теоретико-практичних положень, рекомендацій, висновків і пропозицій, сформульованих у дисертації, є такі:

у перше:

досліджено еволюцію конституційно-правового регулювання добору суддів Конституційного Суду України;

узагальнено нормативно-правове регулювання організації органів конституційної юрисдикції країн Європи, їх складу, вимог до суддів конституційної юрисдикції, порядку їх добору чи призначення;

виокремлено дев'ять етапів порядку добору суддів Конституційного Суду України;

установлено, що кожен з етапів конкурсної процедури супроводжується вчиненням дій або прийняттям рішень: 1) суб'єктами призначення суддів КСУ (Президентом, Парламентом, З'їздом суддів); 2) Дорадчою групою; 3) суб'єктами добору суддів КСУ (Конкурсною комісією, Комітетом ВРУ та Радою суддів України);

доведено, що Конкурсна комісія, Комітет ВРУ та Рада суддів України є суб'єктами добору суддів КСУ у зв'язку із правом приймати рішення щодо: перевірки комплектності документів, поданих особами, які виявили намір обійняти посаду судді КСУ, надання кандидатам у судді КСУ додаткового строку для подання та виправлення відповідних документів, ухвалення рішення про допуск або про відмову в допуску до конкурсного відбору (ст. 10–6 Закону України «Про Конституційний Суд України»); призначення та проведення спеціальної перевірки (ст. 10–7 Закону України «Про Конституційний Суд України»); ухвалення рішення щодо рекомендації про призначення на посаду судді КСУ за результатами вивчення документів та відомостей, наданих кандидатами, з урахуванням списку оцінених кандидатів, рішень Дорадчої групи щодо оцінки відповідності кожного кандидата та співбесіди з кандидатами (ст. 10–8 Закону України «Про Конституційний Суд України»);

обґрунтовано положення, що перелік суб'єктів конкурсної процедури добору суддів КСУ, рішення, дії чи бездіяльність яких можуть бути оскаржені в порядку адміністративного судочинства, безпідставно обмежений виключно суб'єктами призначення суддів КСУ та Дорадчої групи експертів і має бути доповнений на законодавчому рівні такими суб'єктами добору суддів КСУ, як: Конкурсна комісія, яку створює Президент України; Комітет Верховної Ради України, до предмета відання якого належать питання правового статусу КСУ; Рада суддів України;

доведено, що правовий статус Дорадчої групи, а також основні засади її діяльності регулюються Конституцією України, Законом України «Про Конституційний Суд України» та Положенням про Дорадчу групу експертів. Дорадча група має сукупність прав, обов'язків та відповідальності, може бути відповідачем в адміністративному суді у визначених законодавством випадках. Основними загальними принципами утворення та діяльності Дорадчої групи є: добровільність; самоврядність; відсутність майнового інтересу їх членів; прозорість, відкритість та публічність;

запропоновано віднести до категорій складних справ адміністративні справи, пов'язані з оскарженням рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів

призначення та суб'єктів добору суддів КСУ у процесі конкурсного відбору кандидатів на посаду Судді, а також оцінюванням кандидатів на посаду судді КСУ Дорадчою групою експертів;

засвідчено, що кваліфікація кандидата у судді КСУ за критерієм відповідності рівня компетентності у сфері права відбувається у два етапи. Перший етап має формальний характер, на якому уповноважені органи суб'єктів призначення судді КСУ перевіряють документальне підтвердження кандидатом у судді КСУ наявності юридичної освіти (наукового ступеня, вченого звання) і стажу професійної діяльності у сфері права. Другий етап кваліфікації кандидата у судді КСУ слід розглядати як дію, яка засвідчує, що конкретний кандидат може працювати правильно і дійсно дати очікувані результати;

доведено, що етапи оцінювання Дорадчою групою критерію високих моральних якостей кандидатів у судді КСУ складають послідовну сукупність процесуальних та аналітичних дій: 1) ініціювання процедури та первинний збір даних; 2) самостійний збір і аналіз інформації; 3) комунікація з кандидатом; 4) здійснення оцінювання та ухвалення рішення; 5) оформлення результатів.

удосконалено:

визначення понятійного апарату шляхом надання авторських визначень понять: «добір суддів Конституційного Суду України», «добір суддів Конституційного Суду України на конкурсних засадах», «суб'єкти добору суддів Конституційного Суду України», «моральні якості», «громадський контроль за процедурою добору суддів КСУ», «контроль «цифрової пам'яті»;

розуміння, що принципи добору суддів КСУ хоча і не закріплені прямо в законі, проте впливають зі змісту Конституції України, законодавства та інших нормативно-правових актів України, міжнародних стандартів та усталених доктринальних підходів. До базових принципів, що визначають добір суддів КСУ віднесено: верховенство права, прозорість, політична нейтральність, об'єктивність, неупередженість та підзвітність;

положення, що громадський контроль у процедурі добору суддів КСУ упроваджено через представництво у складі Дорадчої групи, залучення додаткових експертів, представників громадських об'єднань для підтримки її діяльності; надання фізичним особам і громадським об'єднанням права надсилати до Конкурсної комісії, Комітету, Ради суддів України та Дорадчої групи будь-яку інформацію або матеріали щодо того, чи відповідає конкретний кандидат вимогам, установленим Конституцією та Законом України «Про Конституційний Суд України»; посилення складу Дорадчої групи протягом перехідного періоду добору суддів КСУ міжнародною складовою; трансляції засідань Дорадчої групи, Конкурсної Комісії, Верховної Ради України на онлайн-платформах у мережі Інтернет, на яких розглядаються питання конкурсного добору суддів КСУ; оприлюднення документів кандидатів у судді КСУ, за винятком персональних даних, на

офіційних сайтах суб'єктів призначення суддів КСУ та офіційному сайті КСУ на сторінці «Дорадча група експертів»;

тезу, що отримана Дорадчою групою інформація з інтернет-середовища може бути лише допоміжним джерелом, але не самодостатнім доказом відповідності чи невідповідності кандидата у судді КСУ високим моральним якостям. Така інформація потребує критичної оцінки, перевірки з інших джерел і зіставлення з реальною професійною діяльністю, рішеннями, поведінкою та репутацією особи. Відповідно, інтернет-середовище не може розглядатися як безумовно надійний критерій оцінки моральних якостей кандидата у судді КСУ, а лише як один з елементів комплексного та збалансованого підходу до формування висновку.

набули подальшого розвитку:

положення, що входження до законодавчого регулювання процедури добору суддів КСУ складової з міжнародним компонентом зумовлене прагненням українського суспільства до європейських цінностей та стандартів і бажаним прийняттям України до Європейського Союзу;

переконання щодо переваги обрання до КСУ суддів із різним практичним досвідом у сфері права, а не виключно суддів загальної юрисдикції та науковців;

положення, що оцінювання щодо таких суб'єктивних категорій, як «добročесність», «мораль», «етика», є дискреційними повноваженнями Дорадчої групи, які не підлягають перевірці в адміністративному чи судовому порядку;

розуміння того, що положення пункту 3 частини 3 статті 10–8 Закону України «Про Конституційний Суд» про відсутність часових обмежень повинно застосовуватися обережно й у поєднанні з принципом нормативної та моральної еволюційності. Дорадча група може враховувати будь-які факти минулого, але їхня оцінка має здійснюватися не шляхом автоматичного накладення сучасних моральних категорій на минулі дії, а через аналіз загальної послідовності поведінки кандидата у судді КСУ, стабільності його моральних орієнтацій і здатності демонструвати добročесність за різних обставин і часових контекстів. Такий підхід забезпечує методологічну коректність оцінювання моральних якостей кандидатів у судді КСУ.

запропоновано:

зміни і доповнення до Конституції України, Закону України «Про Конституційний Суд України», Кодексу адміністративного судочинства України.

Ознайомлення з науковим дослідженням дає підстави стверджувати, що основні положення та висновки, які виносяться здобувачем на захист, мають відповідний високий рівень наукової новизни.

Дисертаційне дослідження має обґрунтовані й достовірні авторські наукові положення та висновки, які доповнюють наявні позиції науковців або пропонують нові способи розв'язання окресленої у предметі рукопису проблеми. Представимо на огляд окремі з них:

1) Робота містить детальний аналіз наукового доробку вчених з питань добору суддів КСУ, що сприяло кращому розумінню його теоретичного та ціннісного виміру і в свою чергу визначило сферу особистого наукового дослідження автора (*підрозділ 1.1*).

2) Цінним є виокремлення етапів процедури конституційно-правового регулювання, що дозволяє визначити чинники, які впливали на конституційні процеси в державі (*підрозділ 1.2*).

3) Окремої уваги заслуговує глибокий аналіз методології дослідження процедури добору суддів Конституційного Суду України, який дозволив автору не лише розкрити теоретичні засади добору, а й запропонувати практичні рекомендації щодо підвищення об'єктивності та прозорості оцінювання кандидатів, комплексно оцінити вітчизняну практику крізь призму стандартів Венеційської комісії та європейського досвіду, науково обґрунтувати систему критеріїв оцінки доброчесності та професійної компетентності кандидатів, успішно поєднати класичні конституційно-правові підходи з аналізом впливу сучасних інтернет-технологій та інструментів громадського контролю на відкритість процедур (*підрозділ 1.3, розділ 2, розділ 3*).

4) Позитивно вирізняються авторські узагальнення щодо поглибленого дослідження нормативно-правового регулювання організації органів конституційної юрисдикції країн Європи, вимог до суддів конституційних судів країн, порядку призначення та їх добору (*підрозділ 2.3*)

5) У тексті вміло поєднане критичне ставлення до чинного законодавства, доведено необхідність його модернізації відповідно до європейських стандартів та вимог сьогодення (*підрозділ 2.1, підрозділ 2.2., розділ 3*)

6) Особлива увага приділена правовому статусу Конкурсної комісії, Комітету ВРУ, Ради суддів України як суб'єктам добору суддів КСУ у зв'язку з доведенням автора їх безпосередньої участі в цьому процесі (*підрозділ 1.2., розділ 2*).

7) Піддано ґрунтовному аналізу роль і місце Дорадчої групи в процесі добору суддів до КСУ через визначення правового статусу, аналізу етапів оцінювання критерію високих моральних якостей кандидатів у судді КСУ, здійсненні громадського контролю (*розділ 2, розділ 3*).

8) Позитивно оцінюється дослідження щодо дотримання кваліфікаційних вимог та морально-етичних стандартів в процесі добору в судді Конституційного Суду України, який базується на реальних кейсах (*розділ 3*).

9) Особлива увага приділена проблематиці впливу інтернет-технологій на добір та призначення суддів Конституційного Суду України. Автор доводить, що соціальні мережі є важливим публічним та професійним майданчиком, а не тільки простором для комунікації, а отримана Дорадчою групою інформація з інтернет-ресурсів, може бути лише допоміжним

джерелом, а не самостійним доказом відповідності чи не відповідності кандидата у судді КСУ (*підрозділ 3.4.*).

3. Значення одержаних результатів для науки й практики та рекомендації щодо їх можливого використання

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що вони становлять науково-теоретичний і практичний інтерес і можуть бути використані:

- у правотворчій діяльності під час розробки та модернізації вітчизняних законодавчих актів, що регулюють процедуру добору суддів Конституційного суду України;
- у правотворчій діяльності як методична основа та аналітичне підґрунтя для формування єдиної правозастосовної практики у справах, пов'язаних із процедурою добору суддів Конституційного Суду України;
- в освітньому процесі як базис при підготовці робочих програм і розробці модулів з аналізу вітчизняного законодавства та європейської практики у сфері добору суддів Конституційного Суду України, а також під час проведення занять і тренінгів для здобувачів вищої освіти з конституційного права, адміністративного судочинства, підготовки монографій, підручників, навчальних та навчально-методичних посібників, практикумів із зазначених дисциплін;
- в правовиховній діяльності – для підвищення рівня правової культури громадян та громадянського суспільства.

4. Повнота викладу наукових положень, висновків і рекомендацій у наукових публікаціях, зарахованих за темою дисертації

Основні положення та результати дисертації висвітлено у трьох наукових статтях, опублікованих в наукових фахових виданнях України, розділі міжнародної монографії, а також у восьми тезах доповідей на науково-практичних міжнародних, всеукраїнських конференціях та засіданнях круглих столів, зокрема: *Доброчесність кандидата на посаду судді Конституційного суду України* (Гончар О.О., Остафійчук Л.А., м.Харків, 04 грудня 2022), *До питання організації Конституційного суду України* (м.Чернівці, 06 грудня 2022), *Процедура добору суддів до Конституційного Суду України: незалежність та довіра до судової системи* (Гончар О.О., Остафійчук Л.А., м. Кропивницький, 06 жовтня 2023), *Вплив соціальних мереж на процедуру добору суддів Конституційного суду України* (м.Чернівці, 24 листопада 2023), *Вплив цифрових слідів фізичної особи на її майбутнє* (м.Чернівці, 13 листопада 2024), *Проблемні питання оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час конкурсної процедури добору суддів Конституційного Суду України* (м.Чернівці, 30 травня 2025), *Правовий статус Дорадчої групи експертів з оцінювання кандидатів на посаду судді Конституційного Суду України* (м.Чернівці, 13-14 червня 2025), *Громадський контроль як інструмент забезпечення прозорості процедури добору суддів Конституційного Суду* (м.Чернівці, 31 жовтня 2025).

Таке представлення результатів наукової роботи повною мірою вказують, що дисертація пройшла належну апробацію та є самостійною науковою працею, яка має завершений характер.

Опубліковані праці повністю відображають основний зміст дисертаційної роботи та відповідають вимогам п. 8 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 № 44 (зі змінами, внесеними, згідно Постановою Кабінету Міністрів України № 431 від 21.03.2022, № 502 від 19.05.2023 р., № 507 від 03.05.2024 р.).

Дисертаційна робота містить теоретичні положення і висновки, сформульовані дисертантом особисто. Використані в дисертаційній роботі ідеї і положення науковців мають відповідне посилання і використані з метою підкріплення ідей автора. Під час ознайомлення зі змістом дисертації Гончара Олега Олександровича не виявлено академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації у дисертації та в наукових публікаціях здобувача.

5. Питання для дискусійного обговорення та недоліки дисертаційної роботи щодо її змісту та оформлення

Водночас, позитивно оцінюючи загальну спрямованість та результати дослідження, у порядку наукової дискусії вважаємо за доцільне отримати відповіді на наступні питання:

1. На основі яких критеріїв автором було здійснено періодизацію еволюції конституційно-правового регулювання добору суддів КСУ і який із цих періодів, на його думку, став найбільш визначальним для утвердження принципу політичної незалежності Суду?

2. Детально описуючи послідовність етапів конкурсного відбору, автор демонструє глибоке розуміння процедурних тонкощів формування КСУ. З приводу цього виникає питання, як автор оцінює співвідношення повноважень Дорадчої групи експертів та фінальних органів (Конкурсної комісії, Комітету ВРУ, Ради суддів України)? Чи не вбачається в проведенні повторних співбесід та оцінюванні на останньому етапі ризиків дублювання функцій ДГЕ або спроб ревізії її висновків суб'єктами призначення?

3. Особливої наукової уваги заслуговує те, що конкурс побудовано за принципом послідовних «фільтрів»: спочатку кандидат оцінюється за критерієм моральних якостей (добročесності), і лише, в разі успішного проходження цього етапу, він допускається до оцінювання рівня професійної компетентності. У дисертації зазначено, що для дискваліфікації кандидата за критерієм високих моральних якостей достатньо наявності "обґрунтованих сумнівів" у Дорадчої групи, а будь-які висновки інших національних чи міжнародних органів не є обов'язковими. Зважаючи на таку широку дискрецію, цікава думка автора, чи можливо і яким чином можна запобігти

ризикам суб'єктивізму в оцінках ДГЕ та забезпечити право кандидата на справедливий розгляд, якщо його репутацію оцінюють на основі "сумнівів", а не беззаперечних фактів?

4. Зважаючи на те, що Конкурсна комісія при Президентові України має чітко затверджений Порядок проведення співбесіди з визначеними критеріями оцінювання, тоді як для ВРУ та З'їзду суддів подібної деталізації не передбачено, чи не вбачає автор в цьому порушення принципу рівності кандидатів та правової визначеності? Чи вважає автор за необхідне законодавчо уніфікувати регламент проведення співбесід для всіх трьох суб'єктів призначення?

5. Потребує уточнення, яким чином на думку автора вирішується колізія між принципом гласності (публікація в Інтернеті персональних даних, декларацій, деталей приватного життя кандидатів під час OSINT-перевірок) та конституційним правом кандидатів на повагу до приватного життя (ст. 32 Конституції України)? Де саме проходить межа між суспільним інтересом і надмірним втручанням у приватність?

Водночас наведені вище зауваження істотно не впливають на високі здобутки роботи, що є новим, актуальним і змістовним дослідженням.

Отже, дисертаційна робота Гончара Олега Олександровича на тему «Процедура добору суддів Конституційного Суду» є завершеною, самостійно підготовленою кваліфікованою науковою працею, у якій отримано нові науково обґрунтовані та практично цінні результати, що вирішують важливе наукове завдання.

Дисертація відповідає спеціальності 081 «Право», а за своєю актуальністю, ступенем новизни, постановкою та способом вирішення поставлених питань, теоретичним та практичним підґрунтям та обґрунтованістю одержаних результатів відповідає вимогам пунктів 6,7,8,9 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12.01.2022 р. (зі змінами, внесеними, згідно Постановою Кабінету Міністрів України № 431 від 21.03.2022, № 502 від 19.05.2023 р., № 507 від 03.05.2024 р.), а її автор, Гончар Олег Олександрович, заслуговує на присудження ступеня вищої освіти доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

Доцент кафедри публічного права
Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича,
кандидат юридичних наук

Мелеенко Оксана Володимирівна

Підпис *Мелеенко Оксана Володимирівна*
Учений секретар Чернівецького національного
університету імені Юрія Федьковича
Шутовська І. (підпис)
04 травня 2026

